

Una comèdia de
LLENYATAIRES I PRINCESES

LA TENDRESA

Autor i director

ALFREDO SANZOL

*Laura AUBERT · Javier BELTRÁN · Elisabet CASANOVAS
Marta PÉREZ · Jordi RICO · Ferran VILAJOSANA*

Animes turmentades, plans i paraules
d'amor, cors salvatges, desitjos, tremolors,
visions, jocs, enganys, relacions imprevisibles,
enuigs, bellesa, confiança, màgia, embolics,
aire, terra, tempestes, conjurs, bogeria, gelosia,
amors eterns, innocència...

En definitiva,

**LA
TENDRESA**

LA TENDRESA

NOTES DE L'AUTOR I DIRECTOR

La *tendresa* és una comèdia romàntica d'aventures en què intento explicar que no ens podem protegir del mal que ens causa l'amor, que si volem estimar ens hem d'arriscar a patir, i que tampoc els pares poden protegir els fills dels patiments de la vida, perquè això posa en perill la vivència d'una vida plena.

L'espectacle es titula *La tendresa* perquè parla de la força i de la valentia per expressar amor. La tendresa és la manera com l'amor s'expressa. Sense tendresa, l'amor no es veu. La tendresa són les carícies, l'escolta, els petits gestos, els somriures, els petons, l'espera, el respecte, la delicadesa. Una societat sense tendresa és una societat en guerra. Per això, si no ets tendre, per

molt que diguis a algú que l'estimes, t'arrisques a sentir que et diuen: «Doncs no es nota!»

Després de fer tragèdia, Andrés Lima i jo vam pensar que estaria molt bé fer comèdia. Era d'esperar... El projecte de Teatro de la Ciudad es defineix perquè dos directors o més treballeu junts al llarg d'una sèrie de tallers, un procés que desemboca en diferents espectacles. En aquest cas, des de la primavera de 2016 comencem a treballar sobre la comèdia en general i sobre la de Shakespeare en particular. Escollim Shakespeare perquè reuneix tota la tradició de la comèdia clàssica grecoromana, suma la tradició medieval popular, i crea la comèdia moderna (al costat de Lope de Vega). La comèdia és el gènere del teatre

occidental que més èxit ha tingut i la seva dimensió és gegant, així que ens centrem en Shakespeare.

Tant l'Andrés com jo hem creat dos textos nous. En el meu cas, he llegit i rellegit les comèdies de Shakespeare amb l'objectiu de deixar-me impregnar per l'estil, la forma, l'atmosfera, els personatges, els arguments, els trucs i jocs. Al mateix temps que feia aquesta lectura intensa, anava fent dues coses més: preparar l'argument de *La tendresa* i dur a terme tallers d'improvisació amb els actors. Aquests han estat els tres pilars de la creació del text i l'espectacle.

I aquí comencen les aventures, els embolics, els enamoraments i les confusions.

Crec que a *La tendresa* es veu la influència sobretot de *La tempesta* i de *Nit de reis*, però també d'*Al vostre gust*, de *Molt soroll per no res* i de *Somni d'una nit d'estiu*. Segurament us farà pensar en d'altres, o això espero; per a mi ha estat un plaer treballar amb un llenguatge ric de metàfores i comparacions.

Els personatges de *La tendresa* expressen les seves emocions de manera descarnada i són extrems en les seves passions. Per a ells, la vida no es pot desaproveitar. He fet un petit joc que espero que us diverteixi. En els diàlegs de *La tendresa*, hi trobareu els títols de les catorze comèdies de Shakespeare.

Alfredo Sanzol
Abril del 2017

LA SINOPSI

La tendresa narra la història d'una reina una mica maga i les seves dues filles, que viatgen en l'Armada Invencible, obligades per Felip II a casar-se en matrimonis de conveniència amb nobles anglesos després d'haver envaït Anglaterra. La reina Esmeralda odia els homes perquè sempre li han condicionat la vida i li han robat llibertat, així que no està disposada a permetre que les seves filles tinguin el mateix destí que ella. Quan l'Armada passa a prop d'una illa que la reina considera deserta, provoca una gran tempesta que enfonsa el vaixell on viatgen.

El seu pla és quedar-se a viure en aquesta illa amb les seves filles per no haver de tornar a veure mai més cap home. El problema és que escullen una illa on des de fa vint anys hi viu un llenyataire amb els seus dos fills, que s'hi van amagar per no tornar a veure una dona en la seva vida. Quan la reina i les dues princeses descobreixen que no estan soles, es vesteixen d'homes per protegir-se. I aquí comencen les aventures, els embolics, els enamoraments i les confusions.

LA TENDRESA

FITXA ARTÍSTICA

TEXT I DIRECCIÓ:

Alfredo Sanzol

TRADUCCIÓ:

Joan Lluís Bozzo

INTÈRPRETS:

Laura Aubert, Elisabet Casanovas, Javier Beltrán,
Marta Pérez, Jordi Rico i Ferran Vilajosana

ESCENOGRAFIA I VESTUARI:

Alejandro Andújar

IL·LUMINACIÓ:

Pedro Yagüe

MÚSICA ORIGINAL:

Fernando Velázquez

CARACTERITZACIÓ:

Eva Fernández

PRODUCCIÓ EXECUTIVA:

Anna Rosa Cisquella i Daniel López-Orós

ADMINISTRACIÓ:

Natàlia Obiols

ASSISTENT DE DIRECCIÓ:

Carolina Morro

CAP TÈCNIC:

Rubèn Taltavull

REGIDORA:

Marta Garolera

REALITZACIÓ DEL VESTUARI:

Maribel Rodríguez

REALITZACIÓ DE L'ESCENOGRAFIA:

María Calderón, Sol Curiel i May

COMUNICACIÓ I MÀRQUETING:

Anna Candelas

FOTOGRAFIA:

David Ruano

DISSENY GRÀFIC:

Jordi Rins

Una producció de **DAGOLL DAGOM** i **T DE TEATRE**

Amb la col·laboració d' **EL TEATRO DE LA CIUDAD**

Amb el suport de l' **ICEC** de la Generalitat de Catalunya

ALFREDO SANZOL

AUTOR I DIRECTOR

Va estudiar Dret i quan tenia 23 anys va decidir canviar de rumb i dedicar-se a la direcció teatral. El seu primer muntatge, **Como los griegos**, va ser nominat als premis Max com a millor espectacle revelació. Ha escrit i dirigit espectacles de carrer com **Móviles** per al festival de teatre contemporani València Escena Oberta. Per al mateix festival ha escrit i dirigit **Calleidoscopio** i **Cómo levantar piedras sin hundirte en las aceras**. Amb el reconegut director de teatre Gerardo Vera, va iniciar una estreta col·laboració l'any 2005 com a ajudant de direcció dels espectacles **La voz humana** i **Divinas palabras**. Entre d'altres, ha dirigit i escrit **Sí, pero no lo soy** (quatre nominacions als premis Max), **Risas y destrucción** i **Días estupendos**. Per a la companyia T de Teatre va

crear i dirigir els espectacles **Delicades** i **Aventura!**. Altres espectacles de Sanzol són **En la luna**, una producció del Teatre de La Abadía en coproducció amb el Teatre Lliure, guanyadora de tres premis Max. **La calma mágica**, **Edipo Rey**, que ell mateix versiona i dirigeix, i **La respiración** i **La valentía**. Alguns dels premis que Sanzol ha rebut són: Max a millor autor 2011 per **Delicades**, Max a millor autor 2012 per **Días estupendos**, Ceres a millor autor 2012 per **En la luna**, Max a millor autor 2013 per **En la luna** i Max a millor espectacle 2013 per **En la luna**. La tardor de 2017 Sanzol rep el Premio Nacional de Literatura 2017 amb la comèdia **La respiración**. I al maig de 2018 és guardonat amb el Premio Valle-Inclán de Teatro per **La ternura**.

*No us volem veure mai més, viure soles serà un plaer.
Visquin els dies sense ells! Morin les hores amb ells!
Visquin les illes desertes per a les dones despertes!*

LA TENDRESA

*"Els homes fan del seu imperi
la nostra condemna"*

LAURA AUBERT

ACTRIU

Llicenciada en Interpretació a l'Institut del Teatre de Barcelona. Actriu i fundadora d'*Els Pirates Teatre*, estudia violí amb Santi Aubert, contrabaix amb Marc Cuevas i cant amb Dolores Aldea i Elisenda Arquimbau. En teatre, ha participat en els espectacles **Teoria de catàstrofes**, dirigit per Moisès Maicas; **Electra**, dirigit per Adrià Aubert, i en diversos muntatges d'Els Comediants; així com en espectacles dirigits per Lluís Pasqual, entre els quals **Els feréstecs**, **Recordant la Fedra**, **El caballero de Olmedo** i **A teatro con Eduardo**. També ha participat en **La revolució no serà tuitejada**, dirigit per Jordi Casanovas, Guillem Clua i Pau Miró; **Moby Dick, un viatge pel teatre**, dirigit per Juan Carlos Martel; **Enric V**, dirigit per Pau Carrió; **Frank V**, dirigit per Josep Maria Mestres; **L'onzena plaga**, dirigit per David Selvas, i **Al nostre gust**, dirigit per Oriol Broggi. Recentment, ha treballat amb Carme Portaceli (**Esplendor**), Marc Rosich (**Renard**) i Pau Carrió (**L'hostalera**), mentre que en televisió ha col·laborat a **El crac** i **Com si fos ahir**, totes dues a TV3.

ELISABET CASANOVAS

ACTRIU

Després de formar-se durant quatre anys a l'Estudi Laura Jou, fa el tercer curs a l'Institut del Teatre de Barcelona. En cinema, destaquen els seus papers a **Ardara Film**, dirigida per Xavier Puig i Raimon Fransoy, i a **Niña de papá**, un curtmetratge dirigit per Miki Esparbé. Protagonitza també el videoclip **En el final de los días** de Loquillo, dirigit per Leticia Dolera. També ha participat en la sèrie **Benvinguts a la família**, de Pau Freixas i Ivan Mercadé així com també interpreta la Tània a la sèrie **Merlí**, dirigida per Eduard Cortés (TV, Netflix i Movistar+). En teatre ha participat a **ATDT**, dirigida per Isaac Alcayde, i a **Columbine at Sun**, dirigida per Jorge Yamam. També ha format part de **Paradise**, escrita i dirigida per Oriol Vila i Raquel Salvador, així com a **La senyora Florentina i el seu amor Homer**, de Mercè Rodoreda i dirigida per Sergi Belbel, un paper amb el qual va rebre el Premi Butaca 2017 a millor actriu de repartiment, i **El fantasma de Canterville**, dirigida per Josep Maria Mestres.

MARTA PÉREZ

ACTRIU

Diplomada en Interpretació per l'Institut del Teatre de Barcelona (1987), el 1995 va entrar a formar part de T de Teatre i des d'aleshores ha format part de tots els espectacles, que han dirigit els directors Pau Miró, Javier Daulte, Ciro Zorzoli, Alfredo Sanzol i Julio Manrique entre d'altres. També ha dirigit **Nelly Blue** i **Operació Moldàvia**, interpretades per Albert Ribalta i Xavier Mira i escrites per tots tres. Ha treballat amb els directors de teatre Carol López, Esteve Ferrer, Josep Pere Peyró, Jaume Melendres, Miguel Casamayor, Teresa Vilardell i Frederic Roda. En televisió, ha actuat a **Félix** de Cesc Gay, a la sitcom **Jet Lag** (de T de Teatre i Cesc Gay), a **Gran Nord**, **La Sagrada Família** (Dagoll Dagom), **Dones d'aigua**, **Efectes secundaris**, **Crònica negra**, **Plàstic**, **Hospital Central** i **El comisario**. També ha participat en diverses pel·lícules, com ara **Ahora o nunca** de María Ripoll, **La vida empieza hoy** de Laura Mañá, **Dones** de Judith Colell, **Nexus** de Jordi Cadena, **Cucarachas**, de Toni Mora i **No et tallis ni un pèl**, de Francesc Casanovas.

JAVIER BELTRÁN

ACTOR

Format a l'Escola Nancy Tuñón de Barcelona i llicenciat en Humanitats per la Universitat Pompeu Fabra. En teatre ha participat en els espectacles de la Jove Kompanyia del Teatre Lliure **El caballero de Olmedo**, dirigit per Lluís Pasqual, i **Victòria d'Enric V**, dirigit per Pau Carrió. Ha treballat en espectacles com **Moby Dick**, amb dramaturgia de Marc Artigau i direcció de Juan Carlos Martel Bayod; **La revolució no serà tuitejada**, creat i dirigit per Jordi Casanovas, Guillem Clua i Pau Miró; **Dos punkis i un vespino**, de Marília Samper i Llätzer García; **Los chicos de Historia (The History boys)**, dirigit per Josep Maria Pou, i **Guns, childs & videogames**, de Nao Albet i Marcel Borràs, entre d'altres. Recentment, ha col·laborat en els espectacles **Snorkel**, d'Albert Boronat i dirigit per Aleix Fauró; **L'onzena plaga**, de Victoria Szpunberg i dirigit per David Selvas; **L'hostalera**, sota la direcció d'Oriol Broggi; **Don Joan**, dirigit per David Selvas, i **Sol solet**, d'Àngel Guimerà, dirigit per Carlota Subirós. En televisió, ha participat en la minisèrie **Tornarem** (TVE i TV3) i **Los últimos días**, sèrie de Mariano Barroso (Movistar+) sobre la novel·la d'Ignacio Martínez de Pisón. En cinema, va compartir cartell amb Robert Pattinson interpretant Federico García Lorca en la pel·lícula **Little Ashes** de Paul Morrison.

JORDI RICO

ACTOR

Va estudiar Interpretació al Col·legi de Teatre de Barcelona (1993-1996) i a l'Estudi de Teatre amb Txiki Berraondo i Manuel Lillo (1995-1998), i ha cursat seminaris d'interpretació amb Javier Daulte i Alejandro Masi (2002). Darrerament ha actuat a **Muda** de Pablo Messiez, **Lehman Triol** de Roberto Romei, **Els veïns de dalt**, de Cesc Gay, i a **Timó d'Atenes**, de David Selvas. Amb T de Teatre ha estrenat tres espectacles: **Delicades i Aventura!**, d'Alfredo Sanzol, i **Premis i càstigs**, de Ciro Zorzoli. Ha treballat amb els directors teatrals Oriol Broggi, Teresa Vilardell, Pau Carrió, Carme Portaceli, Joan Font, Ferran Madico i Javier Daulte, entre d'altres. Amb Els Joglars ha estrenat tres espectacles (**Ubú president**, **Daaalí** i **La increïble història de Dr. Floit & Mr. Pla**). També ha participat en les sèries de televisió **La Sagrada Família** (Dagoll Dagom), **Porca misèria** i la minisèrie **Les veus del Pamano**, totes a TV3, i **Tierra de lobos**, a Telecinco i **Com si fos ahir** a TV3.

FERRAN VILAJOSANA

ACTOR

Coneix el teatre de la mà dels seus pares en una companyia amateur de Gràcia. Inicia la seva trajectòria professional als dotze anys amb **Novecento**, dirigit per Fernando Beurnés al Teatre Poliorama. Ha cursat estudis d'interpretació amb Claudio Tolcachir, Javier Daulte, Txiqui Berraondo, Muntxa Alcañiz i Jango Edwards, i ho compagina amb classes de piano, guitarra, llenguatge musical, veu i claqué. El seu primer treball a la televisió fou a la sèrie **Club Super 3** (TV3), ha participat també en **Amar es para siempre** (Antena3) i **El corazón del océano** (Antena3). En cinema, ha actuat a les següents pel·lícules: **Gente que viene y bah** de Patricia Font, **La Jauría**, de Carlos M. Ferreira, **Tengo ganas de ti**, de Fernando González Molina i **Sing for Darfur**, de Johan Kramer. En teatre ha treballat entre d'altres, als muntatges **La calavera de connemara**, dirigit per Iván Morales, **Martingala**, dirigit per Gerard Iravedra, **Sueños**, **Los hermanos Karamázov** i **El cojo** de Inishmaan totes tres dirigides per Gerardo Vera, **Marburg**, dirigit per Rafael Durán, **History boys**, dirigit per Josep Maria Pou, **Seis personajes en busca del autor**, dirigit per Joan Ollé i **Macbeth** dirigit per Calixto Bieito.

"Celebrem que avui fa vint anys
que vivim feliços sense dones
en aquesta illa solitària"

LA
TENDRESA

DAGOLL DAGOM

Fundada l'any 1974, és una companyia teatral amb una consolidada trajectòria escènica i artística que ha demostrat una notable capacitat de propostes escèniques tant en teatre com en mitjans audiovisuals. Entre les seves aportacions cal destacar la difusió de l'obra literària de Pere Calders, amb l'obra de teatre **Antaviana** (1978), amb la qual va iniciar el seu recorregut en el món del teatre musical, una línia que Dagoll Dagom ha consolidat amb els seus treballs posteriors — **Nit de Sant Joan** (1981), **Glups!!** (1983), **El Mikado** (1986), **Mar i cel** (1988), **Flor de Nit** (1992), **Historietes** (1993), **T'odio amor meu** (1995), **Pigmalió** (1997), **Els Pirates** (1997), **Cacao** (2000), **Poe** (2002) i **La Perritxola** (2003)—, amb els quals ha aconseguit recuperar aquest gènere a l'Estat espanyol. Ha obtingut nombrosos premis, entre els quals destaquen: Premi de la Crítica al millor espectacle musical el 1992, Premio Nacional de las Artes Escénicas el 1994, Premi d'Honor de la Fundació Jaume I el 1995, Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya el 1996 i premis Max de la SGAE al millor espectacle musical els anys 1998, 2002 i 2006, aquest últim per la reposició del seu espectacle més emblemàtic, **Mar i cel**, el 2004.

Alguns dels espectacles posteriors de la companyia han estat reposicions d'**El Mikado** (2006) i **Nit de Sant Joan** (2009). També van produir **Bosc endins** (2007), una versió musical de Sondheim & Lapine; **Aloma** (2008), a partir de l'obra de Mercè Rodoreda; **Cop de rock** (2011), amb la col·laboració de Ten Productions i Ritme Dansa; **La família irreal, el musical** (2012), coproduïda amb Minoria Absoluta, i **Super 3, el musical** (2013), l'espectacle basat en el famós programa infantil de Televisió de Catalunya i coproduït per la mateixa televisió catalana i Dagoll Dagom. El 2014, per celebrar els 40 anys, es fa una reposició de **Mar i cel** amb més avenços tecnològics. Després s'estrena un espectacle musical de gran format i creació pròpia: **Scaramouche** (2016). També són destacables les sèries d'humor per televisió: **Oh, Europa!** (1993), **Oh, Espanya!** (1996), **La memòria dels Cargols** (1999), **Psico-Express** (2001) i **La Sagrada Família** (2009-2011).

T DE TEATRE

T de Teatre va ser creada el 1991 per cinc joves actrius tot just graduades a l'Institut del Teatre de Barcelona. El seu primer espectacle, **Petits contes misògins** (1991), va ser guardonat amb el Premi de la Crítica de Barcelona a la millor revelació teatral de la temporada. El 1994 van estrenar **Homes!**, de la qual van fer més de 850 funcions. **Criatures** es va estrenar a Buenos Aires l'abril del 1998 i, mesos més tard, a Barcelona i a Madrid. La següent la telecomèdia **Jet lag**, creada amb el cineasta Cesc Gay, que consta de 81 capítols, emesos al llarg de sis temporades, i els espectacles **Això no és vida!** (2003), **15** (2006) i **Com pot ser que t'estimi tant** (2007), coproduït amb el Teatre Nacional de Catalunya. Els següents espectacles són **Delicades** (2010), coproduït amb el Festival Grec, i **Aventura!** (2012), amb text i direcció d'Alfredo Sanzol; **Dones com jo** (2014), de Pau Miró, i **Premis i càstigs** (2015), amb dramaturgia i direcció de l'argentí Ciro Zorzoli, coproduït amb el Teatre Lliure i el Festival Grec. El darrer espectacle que ha representat aquesta singular companyia és **E.V.A.**, dirigida per Julio Manrique i co-escrita juntament amb Marc Artigau, i Cristina Genebat, coproduïda amb el Teatre Romea i el Festival Grec.

T de Teatre ha creat onze espectacles, ha representat més de 2.700 funcions i ha convocat l'assistència de més d'un milió d'espectadors.

LA TENDRESA

UNA COMÈDIA
DE LLENYATAIRES
I PRINCESES

WWW.LATENDRESA.COM

Contacte premsa

LA COSTA COMUNICACIÓ

Sandra Costa
sandra@lacosta.cat
www.lacosta.cat
+34 93 310 38 88

DAGOLL DAGOM

Anna Rosa Cisquella
info@dagolldagom.com
www.dagolldagom.com
+34 93 451 72 06

T DE TEATRE

Daniel López-Orós
tdeteatre@tdeteatre.com
www.tdeteatre.com
+34 93 426 37 87